

PEVSKO DRUŠTVO „LJUBLJANSKI ZVON“,
V LJUBLJANI

*

BESEDILO SKLADB
ZGODOVINSKEGA
KONCERTA NAŠIH
SKLADATELJEV IZ
JULIJSKE KRAJINE
A. HAJDRIHA, J. KOCJANČIČA,
A. LEBANA IN H. VOLARIČA

*

SODELUJEJO: DRUŠTVENI ZBOR, DRU-
ŠTVENI OKTET; PRI KLAVIRJU G. HERI SVETEL,
DIRIGENT „SLOGE“

PEVOVODJA: ZORKO PRELOVEC

Pevsko društvo „LJUBLJANSKI ZVON“ si je zaželelo, da se spomni s posebnim koncertnim večerom štirih za narodno zavest prezaslужnih primorskih skladateljev: A. Hajdriha, A. Lebana, J. Kocjančiča in H. Volariča.

A. H a j d r i h, čigar „Buči morje adrijansko“ se je že tolikrat razlegala iz grl naših pevcev, se je rodil v Ljubljani leta 1842. Starši so ga namenili za duhovnika. Ker mu pa ta poklic ni prijal, se je hotel posvetiti glasbi. Šel je v Prago študirat. Bolezen v grlu mu je po dveh letih študija onemogočila kariero. Vrnil se je preko Dunaja, Maribora in Ljubljane v Trst, kjer je nameraval stopiti v državno službo k pošti. Dobil je pa ni. Poprijel se je torej glasbe, poučeval petje v Slovanski čitalnici v Trstu in se preživljal s privatnimi lekcijami. Pozneje je bil imenovan za provizoričnega učitelja v Rodiku poleg Trsta. Tam je začel bolehati, zaradi česar se je vrnil v Ljubljano, kjer je komaj 36 let star umrl za jetiko.

Hajdrih je že v mladih letih nad vse ljubil petje in vobče glasbo. Njegovo geslo je bilo: Ptica brez perut je mrtva stvar. Kaj meni svet brez petja mar? Dasi je moral prerano v grob, ostanejo njegova glasbena dela, zlasti moški zbori in kvarteti, trajno v časti vseh naših pevskih enot. Napisal je lepo število moških zborov in kvartetov, pa tudi samospevov s spremljevanjem klavirja, ki niso tiskani, ter kuplete k igri „Čevljar baron“.

*

A v g u s t L e b a n se je rodil leta 1847. v Kanalu na Goriškem, je pri nas prav malo znan skladatelj. Bil je pa izreden glasbeni talent. Tudi on je kakor Hajdrih nameraval stopiti v duhovniški stan. Pa ni imel veselja zanj. Posvetil se je učiteljskemu stanu; učiteljeval je v Sovodnjah pri Gorici, v Ajdovščini in v Gorici, kjer je leta 1879. umrl za jetiko v grlu in na pljučih. Kot skladatelj je bil za tiste čase zelo originalen, pisal je posvetne in cerkvene skladbe. O njih se je svetovni glasbeni kritik dr. E. Hanslick izrazil takole: „Gorko čuvstvo in lep melodičen talent.“

*

Tretji med primorskimi skladatelji, ki so orali glasbeno ledino, je bil J o s i p K o c j a n č i č, ki se je rodil leta 1849. v Kanalu ob Soči. Že v dijaških letih je ves gorel za petje in

je s svojim pevskim zborom mnogo storil za probudo narodne zavesti na Goriškem. Umrl je leta 1878. Izdal je dva zvezka narodnih pesmi in en zvezek lastnih skladb.

*

Hrabroslav Volarič je najpopularnejši skladatelj našega zasedenega ozemlja. Saj ga ni slovenskega pevca, ki ne bi poznal pesmi: „Razstane“, „Eno devo le bom ljubil“ in „Slovenski svet, ti si krasan“. Rodil se je Volarič leta 1863. v Kobaridu. Po dovršenem učiteljišču je služboval v Kobaridu, v Tolminu in Livku nad Kobaridom. Napisal je mnogo skladb in, žal, prerano umrl.

Moški zbor „Domovini“ z baritonskim in tenorskim solom pri nas še ni bil izvajan.

ENO DEVO LE BOM LJUBIL

(S. Gregorčič)

(H. Volarič)

Eno devo le bom ljubil,
eni vedno zvest ostal,
druge nikdar ne bom snubil,
nikdar drugi srca dal.

Njo le bom ves čas življenja
ljubil iz srca globin,
ljuba moja je Slovenja,
jaz pa Slave zvest sem sin.

V TIHI NOČI

(S. Jenko)

(A. Leban)

Pesem pojdi miloglasna,
v noči plavaj tja do nje,
ko jo zvezde, luna jasna,
s spanja mirnega bude!

Ko zamišljena si pase
s čuti sladkimi srce,
pesem tvoje žale glase
naj nje usta ponove.

SLOVO

(J. Stritar)

(J. Kocjančič)

Le nocoj še, luna mila,
razsvetluj mi pot temno,
danes bova se ločila,
k ljubi grem jemati slovo.

Zdrami ljubica se, zdrami,
vstani, če mi spavaš še,
stisni z mehкими rokami,
še enkrat me na srce.

Le enkrat ljubezen piti
iz oči in ust mi daj,
daj v slovo se poljubiti,
Bog ve, al' te bom še kdaj?

ZAGORSKA

(Narodna)

(J. Kocjančič)

Bom šel na planine,
na strme gore,
bom slišal od daleč
zagorske zvone.

Pa če jo nesejo,
le naj jo neso;
saj dolgo ne bode,
da pojdem za njo.

Zagorski zvonovi
premilo pojo,
nemara preljubo
k pogrebu neso.

Zvoniti bom rekel,
kropiti pa ne;
kropile jo bodo
le moje solze.

KAM

(Fr. Prešeren)

(J. Kocjančič)

Ko brez miru okrog divjam,
prijat'li vprašajo me kam?
Prašajte raj — oblak neba,
vprašajte raje val morja,
Kedar mogočni gospodar,
drvi jih semtertja vihar,

oblak ne ve in val ne kam,
kam nese me obup, ne znam?
Samo to znam, samo to vem,
da pred obličje nje ne smem,
in da ni mesta vrh zemlje,
kjer bi pozabil to gorje!

MAJOLKA

(Narodna)

(J. Kocjančič)

Majolka, bod' pozdravljena,
kjer z vincem si pripravljena.
Majolka, majolka, majol,
majolčica.

Od zunaj lepo pisana,
od znotraj z vincem štrihana,
majolka i. t. d.

Ker vince radi imamo,
majolčico štimamo,
majolka i. t. d.

Le primi jo za roče,
naj teče dokler hoče,
majolka i. t. d.

SLOVENSKI SVET, TI SI KRASAN

(H. Volarič)

Slovenski svet, ti si krasan,
ti poln nebeške si milote!
Slovenski svet, ti si krasan,
ti poln največje si lepote,
ti biser meni vse zemlje!

Slovenski svet, ti si krasan,
zares nebo te je ljubilo,
da te tako je obdarilo,
kako bi te ne ljubil jaz!

Bodočnosti jaz vidim nove,
ko težke izgubiš okove,
o Bog, to dobo daj!

Slovenski svet, krasnejši boš,
kedar vihar ti zdanji mine.
Slovenski svet, krasnejši boš,
ko iznad tebe mrak izgine,
povrne se ti sreče dan!

DOMOVINI

(S. Gregorčič)

(H. Volarič)

O, vdova tožna, zapuščena,
ti mati toliko sirot,
s krvjo, solzami napojena,
ki bol poznaš, le nič dobrot.

Oj mati vdanega ti sina,
oj zlata mati domovina,
ti krasna si, krasnejše ni,
kar jih obseva zarja dneva.

Krepostna si, vsa vredna ti,
da krona venča te kraljeva.
A trnjev le tvoj venec je,
in rod, tvoj rod, mučenec je.

Sovražni svet te le prezira,
prezira te in te zatira.
Kdaj to gorje pač mine ti,

kdaj se oko ti zjasni kalno,
kdaj slečeš to obleko žalno,
kdaj sonce zlato sine ti?
O da, z močjo in srečo, slavo,
ne s krono trnjevo,
nebo ovilo bi ti sveto glavo,
kako bi jaz ti pel glasno?
A ker nikdo ne šteje te,
ker ves te svet tepta z nogami,
jaz ljubim tem srčneje te,
jaz ljubim tem zvesteje te,
a ljubim te s solzami.
Oj mati moja, domovina,
ljubezen moja ti edina,
ti moja skrb in bolečina?
Oj mati moja, domovina,
ljubezen moja ti edina,
Bog čuvaj dobrotljivi te!
Bog živi té.

DIVJA ROŽICA

(H. Volarič)

Na snežni gori pisana
se roža žlahtna scvetala,
prišel mlad vrtnar na goro,
je videl rožo, djal tako:

Oj rožica, lepo cveteš,
pa komu tu dopasti češ?
Sem fantje ne zahajajo,
dekleta tod ne šetajo.

Otrebil bodem te snega,
izkopal iz sneženih tla,
na grajski vrt te bom vsadil,
zalival pridno in gojil.

Izkoplje rožo vrtnar mlad,
pa nese jo s seboj na grad,
na gredo črno jo vsadi,
zaliva pridno in goji.

Pa sonce žarko prisvetli,
in gorska rožica zveni.

SLOVENSKIM MLADENKAM

(H. Volarič)

Slovenske mladenke, le pojte veselo, Slovenske mladenke, le pojte veselo,
domačo deželo budite naprej! slovensko deželo budite naprej!
Kjerkoli glasijo se vaši glasovi, Saj naša danica je že zasvetila
se Slave sinovi dramijo vselej! ter bode zdrobila sovražnike v prah!

In bodo združili otroci slovenski
se v rod velikanski, sovražnikov strah.
Oj takrat pa bodo mladenkam se vila
prekrasna vezila v preslavni spomin!

Slovenske mladenke, le pojte veselo,
slovensko deželo budite naprej!

O D M O R

SLABO SVEČA JE BRLELA

(S. Jenko)

(A. Hajdrih)

Slabo sveča je brlela,
zunaj dež je curkom lil,
skupaj midva sva sedela,
nama lep večer je bil.

Sladki smehi iz očesa
med solzami govore,
telo se drži telesa,
usta pa se ust drže.

Zunaj je nevihta brila,
dež na okno je škropil,
midva pa sva se ljubila,
lep večer je nama bil.

PRI OKNU SVA MOLČE SLONELA

(J. Stritar)

(A. Hajdrih)

Pri oknu sva molče slonela,
sladko je kos v goščavi pel,
sladko je v cvetji seč duhtela,
ki mrak jo tihi je objel.
Na polji hladna rosa pada,
na nebu vnema zvezd se žar,

ljubezen diha, zemlja mlada,
ljubezen diha, vsaka stvar.
Molče ozre se ona name,
molče ozrem se jaz na njo,
oko z očesom tu se vjame
in z usti, usta se vjemo.

IZGUBLJENI CVET

(S. Gregorčič)

(H. Volarič)

Sinoči je pela ko slavček ljubo,
zakaj pa je danes rošno nje oko?
Sinoči cvetoča, rudeča ko kri,
zakaj pa jej danes obrazek bleđi?

Imela je vrtec, oj vrtec krasan,
ko davi je vstala, bil cvet je obran!
Oh cvetje je rahlo, čez noč se ospe,
a žal je še meni po njem, o dekle.

Tja doli po polji pa stopa nekdo,
on cvet je potrgal, zdaj uka glasno.

SLOVO OD DOMA

(A. Leban)

Dolinice, hribovi vi,
od vas slovo srce boli,
naj čuva Bog ta sveta tla,
kjer leta mlada mi prešla.

Kje sije lepše solnčice,
hladneje veje sapa kje?
Kje gaj šumlja tako ljubo,
milejšo čuješ pesmico?

Še en pozdrav, domovja raj,
drvi me sila y daljni kraj,
a zabil te nikdar ne bom,
ostanem zvest ti, mili dom.

ZADNJI VEČER

(S. Jenko)

(A. Leban)

Nocoj, le še nocoj,
naj mesec bo svetel,
ko k meni ljubček moj
bo zadnjikrat prišel.

Čez to ravno polje, čez travnike
zadnjikrat oj,
pa gladke so steze,
po njih moj ljubi gre, zadnjikrat.

POD OKNOM

(Fr. Prešeren)

(A. Hajdrih)

Luna sije,
kladvo bije,
trudne pozne ure že.
Prej neznane
srčne rane
meni spat ne puste.

Ti si kriva,
ljubezniva,
deklica neusmiljena,
ti me raniš,
ti mi braniš,
da ne morem spat doma.

Obraz mili
tvoj po sili
mi je vedno pred očmi.
Vzdihujoče,
srce vroče
vedno k tebi hrepeni.

LJUDMILA

(J. Zupan)

(H. Volarič)

Na grajskem vrtu sred vasi
prelepih rožic več cvete,
najlepša izmed vseh pa je:
Ljudmila z grada, mlada hči.

O kaj mi je, kaj me teži?
Skor' rožice mi ovene,
skor' lastavke mi odlete
in skoraj dragi se slovi.

Ljudmila z grada, mlada hči,
o kaj ti je,
da ti oko otožno zre,
da lepo lice ti bleđi?

Znabit' nazaj ga več ne bo!
Zakaj mi joče pač oko,
zakaj, oh, lice mi bleđi?
Zakaj, zakaj, zakaj?

Ljudmila z grada, mlada hči,
o kaj ti je,
da ti po licih solzice tečejo,
curkom iz oči?

Na grajskem vrtu sred vasi
prelepih rožic več cvete,
najlepša izmed vseh pa je:
Ljudmila z grada, mlada hči.

SLOVAN NA DAN

(H. Volarič)

Mogočno pesem naj doni,
doni iz grl naj vseh,
iz srca v srce naj hiti,
po drage domovine tleh!

Oj čujte hčere, sini me:
Žari se dan, žari se dan,
in pride čas, da dvigne se
iz teme vsak Slovan.

Prikaži se, rešilni žar,
otmi naš rod!
A da ne zgine več nikdar,
to daj, rodov Gospod!

